

fordi jeg trængte til det, men fordi Bestyrelsen eller da navnlig Formanden anmodede mig om at tage et Laan. De havde nemlig saa mange Penge, at de ikke kunde finde Anvendelse for dem uden ved at indsætte dem i en Sparekasse. Jeg fik altsaa for omtrent 7 eller 8 Aar siden et Laan. Jeg tilbagebetalte det efter 9 Maa- neders Forløb, og jeg tjente ikke en Øre ved den Forretning. Jeg tabte heller ikke noget derved, for jeg gav 4 pCt. for Laanet, og jeg fik 4 pCt igen. Dette kan dog neppe hebrejdes Forskudsforeningerne, thi det var i deres Begyndelse, paa et Tidspunkt, hvor Medlemmerne stode noget tilbageholdne overfor hele denne Sag. Efterhaanden som Foreningernes Virksomhed har udfoldet sig, ligge de ikke, som i de første Aar, med store Beløb gemte hen i Banker og Sparekasser.

Jensen - Sønderup: Jeg skal ikke nægte, at det har forundret mig noget at høre det ærede Medlem for Sorø (Poul Christensen) tale om, at naar vi skulle forandre i den gældende Lov, burde man — det var i hvert Fald det, han fremhævede — ændre den saaledes, at man ikke uden videre skulde optage alle, navnlig ikke dem, der havde en vis i Loven nærmere fastsat Formue. Jeg skulde nemlig mene, at er der noget, der har bidraget til, at de Forskudsforeninger, vi have haft, have virket paa tilfredsstillende Maade og bidraget til, at vi temmelig sikkert kunne gøre Regning paa, at Begunstigelserne kunne fortsættes paa samme Maade som hidtil, er det dette, at man har haft, endda i ret stor Udstrækning, solide, til en vis Grad formuende Medlemmer i Forskudsforeningerne. Det er givet, at de, der have en vis, ikke lille Formue, ikke ofte ville gøre Brug af Foreningen som Laangiver, men det hindrer ikke, at det, at de ere Medlemmer, bidrager til at fæstne Foreningens Soliditet, dens Estime i den almindelige Bevidsthed, og Forskudsforeningerne ville navnlig under de Forhold, der ville blive de almindelige, hvis vi gennemføre Lovforslaget: at de ville være nødte til at arbejde med Laan, som man har optaget, være sig i en Bank eller Sparekasse, langt lettere kunne faa disse Laan med saadanne Medlemmer, end hvis man sætter en Bestemmelse ind som den, det ærede Medlem ønskede, at man i Forskudsforeningerne ikke maatte medtage dem, som havde mere end 20,000 Kr., eller hvad han nu vilde have sat som Grænse.

Det ærede Medlem mente, at man enkelte Steder havde været noget for ængstelig for at optage Husmænd, i hvert Fald de mindre velstillede. Det kan være, der er Forskel paa de forskellige Egne af Landet. Min Erfaring, ikke alene indhentet i min umiddelbare Omegn — jeg har ogsaa haft den Ære at være med til at stifte en Forskudsforening og været Formand for den —, men i det hele oppe i det nordlige Jylland, hvor man har et ret stort Antal af Forskudsforeninger, har netop været den omvendte, at man har været tilbøjelig til at sige som saa: Det kan godt være, at den Husmand sidder lidt smaat i det, men skulde det gaa galt, var det ikke saa forfærdeligt, om der skulde tabes et Hundrede Kr. Man har tværtimod været mere ængstelig for at give til dem med de mange Kreaturer, baade fordi der kunde lides de største Tab, og fordi man havde en Følelse af, at de havde langt lettere ved at skaffe sig Laan enten mod Kaution eller paa anden Maade. Jeg tror oven i Købet, man har Ret til at sige, at de aller fleste Steder er en Mængde Husmænd — og mindre vel-situerede Gaardmænd for den Sags Skyld ogsaa —, som vilde have haft overordentlig vanskeligt ved at skaffe sig Kaution, naar de skulde gaa til en eller to Mænd og bede derom, ved at de ere blevne tagne med i Forskudsforeningerne blevne hjælpne til Laan.

Jeg vil dernæst, da Sagen antagelig vil blive drøftet videre i et Udvalg, henstille til dette Udvalg og den højtærede Landbrugsminister, for det første at tage Sigte paa, at det, det gælder om, er ikke alene at finde en Form, hvorunder det kan lade sig gøre paa en lempelig Maade for de nu bestaaende Forskudsforeninger at afvikle Laanene — jeg er i saa Henseende fuldstændig tilfredsstillet med de Regler, der findes i Lovforslaget —, men ogsaa i saa høj Grad som muligt at faa ved Siden af de Begunstigelser, der indeholdes i Loven af 26. Marts 1898, de øvrige Begunstigelser affattede og forandrede saaledes, at det blev muligt at danne Forskudsforeninger ogsaa uden at faa Drifts-laan af Statskassen, saaledes altsaa, at man alle Vegne, hvor man maatte ønske det, ved at slutte sig sammen og optage Laan i Fællesskab i saa vid Udstrækning som muligt kunde drage Fordel af de Begunstigelser, der ere givne de nu bestaaende Forskudsforeninger. Og maaske det yderligere kunde udvikles saaledes, at det herefter blev lettere at danne Laanfor-